תצפית גידול פפינו בבשור 1998-1999.

רמי גולן - מו"פ רמת נגב ערבה

יהורם לשם - מו"פ דרום

מבוא -

פפינו הוא פרי ממשפחת הסולניים - Solanaceae Solanum muricatum Ait הינו צמח שמוצאו מהאנדים וגדל בגבהים של 10000 רגל.
הפרי הינו בעל צורת ביצה עד לאורך של כ- 15 סמ׳ ומשקל מקסימלי של 500 גר׳. צבע הקליפה קרם צהוב עם פסים בצבע סגול עז. הבשר בצבע צהוב כתום בעל טעם יחודי.
בעולם מגודל הפפינו באקוודור וניו זילנד. הפרי משווק וידוע בשווקים כפרי אקזוטי ומשווק לכל אורך השנה .
במהלך השנים האחרונות נעשה מאמץ על ידי מו"פ ערבה ומועצת הירקות להכניס את הגידול לשווק מסחרי. תוצאות הנסיון הצביעו על פוטנציאל מסחרי טוב.
הפפינו גודל השנה בארץ בהיקף חצי מסחרי אצל שני מגדלים. האחד משק רוזנברג בעין תמר והשני במשק לוי בתלמי יחיאל. הגידול היה במסגרת פרוייקט פפינו אשר מומן וקודם על ידי מועצת הירקות.
במקביל נערכה תצפית גידול הפפינו בתחנת הנסיונות "הבשור" בבשור. מטרת התצפית היתה לבחון אפשרות גידול פפינו בבשור ולאתר בעיות בגידול בכדי לאפשר בעונה הבאה לנסות לפתור בעיות הללו כשלב לפני הכנסת הגידול למגדלים בבשור.

חומרים ושיטות
בתחנת הבשור הוקצו לפפינו שתי מנהרות. באחת גודל הזן פפו (המטפח דוד לוי) אשר יועד לקטיף בודדים, בשניה הזן בקי (המטפח דוד לוי) אשר יועד לקטיף באשכולות ואשר פריו קטן.
הצמחים נשתלו ב – 24/9/98. לתוך המנהרות המכוסות ברשת שחורה 30%. באמצע חודש נובמבר עם ירידת הטמפ' כוסו המינהרות בפלסטיק.
הצמחים עוצבו לשני ענפים וכל הענפים הצדדיים זורדו לכל אורך העונה.
תחילת קטיף 25/3/99. סה'כ 4 קטיפים האחרון ב- 7/7/99.
הקטיף היה לפי צבע. הפרי נקטף עם קבלת צבע קרם עם פסים סגולים.
המיון היה לשוק מקומי וליצוא כאשר ביצוא נכלל גם פרי עם סידוקים. הפרי המתאים ליצוא מויין לגודל לפי קבוצות משקל.
בדיקות האיכות נעשו לאחר סימולציה ליצוא של 18 יום ב – 12 מ.צ. ושלשה ימים נוספים ב- 20 מ.צ. סה'כ 21 יום.

תוצאות:
באשר לבחינת יכולת הגידול של הפפינו בבשור נראה כי היבול של הזן פפו הינו מסחרי וסביר (טבלה 1). גם התפלגות הגודל טובה אם כי נוטה לפרי הקטן.
חיי המדף של פרי הפפו (טבלה 3) הינם טובים וניתן להחזיק פרי זה בקרור תקופה ארוכה.
לזן בקי אשר יועד לקטיף אשכולות היה יבול נמוך מאוד 2.7 ק'ג/מ'ר (טבלה 1) ובעיות ברעננות השדרה (טבלה 3) . רעננות שדרה 1 מצביע על שדרה צהובה ויבשה נתון אשר מוריד את האפשרות לקטוף זן זה באשכול. לכן לא נמליץ על המשך בחינת זן זה.
בעיית הסידוקים בזן פפו התגלתה השנה כבר לאחר הקטיף הראשון ברמה שלא הכרנו בעונות הקודמות. לפי טבלה 2 ניתן לראות כי הופיעה בעיקר בפרי הגדול.
ללא טיפול אגרוטכני אשר ימנע סידוקים אלו לא ניתן יהיה להמשיך ולגדל את הזן פפו.
אחת הבעיות בגידול הפפינו היא הנטיה לקבלת פרי בריבוי גדלים. הגודל המומלץ ביצוא הוא 110 – 180 גרם (טבלה 1). בבחינת התפרחות ואופן החנטה ובעיקר עומס הפירות שהצמח מסוגל להחזיק נראה כי דרושה בחינה של דילול תפרחות. מהתצפיות אשר ערכנו ראינו כי הצמח עצמו מפיל חלק לא מבוטל מהחנטים שלו לאחר החנטה.
נראה לנו כי דילול הפרי ל – 3-5 פירות יעזור לצמח לשמור על עומס סביר ויסייע להגדיל את גודל הפרי.

טבלה 1: יבול והתפלגות גודל בשני זני הפפינו שנבדקו בחוות הבשור 1998-1999.

זן	משקל כללי קג׳/מ׳ר	משקל שוק קג׳/מ׳ר	משקל יצוא קג׳/מ׳ר	קטן מ- 70 קג׳/מ׳ר	70-90 קג׳/מ׳ר	90-110 קג׳/מ׳ר	110-150 קג׳/מ׳ר	150-180 קג׳/מ׳ר	גדול מ- 180 קג׳/מ׳ר
פפו	4.8	0.2	4.6	0.4	0.4	0.3	0.5	0.7	0.2
בקי	2.7	0.1	2.6	2.2	0.4				

טבלה 2: אחוז פרי סדוק לפי גדלים מסך הפירות לגודל בשני זני הפפינו שנבדקו בחוות הבשור 1998-1999.

זן	קטן מ- 70 %	70-90 %	90-110 %	110-150 %	150-180 %	גדול מ- 180 %
פפו	4	17	52	32	89	92
בקי	0	0				

טבלה 3: איכות שני זני הפפינו לאחר השהיה של 18 יום ב- 12 מ.צ. ושלשה ימים נוספים ב- 20 מ.צ. חוות הבשור 1998-1999.

זן	מוצקים %	גמישים %	רכים %	רקובים %	רעננות שדרה (1-3)	סידוקים %
פפו	68	30	3	3		35
בקי	66	30	4	4	1	3